

Bu günlərdə gənc şair Ümid Nəccari ilə “Qaranlığın fotosu” adlı kitabı çap olunub. Müəlliflə həmin kitab haqqındakı ədəbi söhbəti təqdim edirik:

- Ümid bəy, “Qaranlığın fotosu” kitabında daha çox kölgə detallarına rast gəldim. Və kölgə qaranlıqda görünə bilməz. Deməli, bir işıq var. Nədi o işıq və niyə onu şeirlərinizdə görmürük?

- Mən sevirəm ki, qaranlığın içində yenidən bir qaranlıq yaradım. Məsələn, şeirlərimdən birində də var, islanı pəncərələrin göz yaşı. Yaş elə yaşıdır, amma bunu təzədən təsvir etmək lazım gəlir bəzən.

- Qaranlığın mahiyyəti sizi düşündürür, yoxsa bu sadəcə poetik bir təsvirdir?

- Qaranlıqda insanın özünə qayıdış var, gecədə insanın özünə qayıdış var. İnsan qaranlıqda özüylə baş-başa qalır. Ona görə, düşüncənin mərkəzi olaraq qaranlığı götürmüşəm.

- Ümid Nəccari qaranlığın fotosunda nəyi göstərə bilmir? Yəni, nə olub ki, onu şeirlərinizdə ifadə edə bilməmişiniz?

- Sevgini. Sevgini başa düşə bilmirəm. Çoxu elə bilir, şairlər sevgini yaxşı anlayır, amma elə deyil. Sevgidən ən son şairlər xəbərdar olur. Müəllif nəyi bilmirsə, ondan çox yazır.

- Şeirlərinizdə keçən əsrdən bizə tanış olan cənub həsrəti var. Amma bu dövr başqadı bir az. Bu həsrət Məhəmməd Hüseyin Şəhriyarın, Bəxtiyar Vahabzadənin həsrəti ola bilməz. Nədi sizi qayğılandıran?

- Xalqın dili olmayan yerdə həsrət olur. Onların dili yoxdu, danışa

Sevgini başa düşə bilmirəm

Ümid Nəccari: “Müəllif nəyi bilmirsə, ondan çox yazır”

bilmirlər. Mənim şüuraltımda bir sərhəd var. Olmasa da, yaradırıq o həsrəti.

- Sizə şeir yazdıran nəğmə cənubdandı, yoxsa şimaldan?

- İkisindən də var...

- Hansı əsinti daha çoxdu?

- Gəncliyim Bakıda keçib, şeirlərimdə Bakı daha çox hiss olunur. Cənubda ağrıları var. Şeirlərimdə də hiss edə bilərsiniz. Pessimist şair kimi mənə tanıdıb. Əslində, dərin mənə elə pessimizmdir.

- Dediniz, sevgini təsvir etmək çətinidir. Bakı sizə sevməyi öyrədə bilməyib...

- Çətindi...

- Duyursunuz, amma ifadə edə bilmirsiniz?

- İfade etməkdə adam çətinlik çəkir. Bəzən sözlər şairə boyun əymir.

- Günəş haqqında şeirləriniz var, bir də gecə haqqında. Hansılar sizi daha çox ifadə edir?

- Gecə haqqında. Necə ki kitabın adı da “Qaranlığın fotosu”dur. Mən qaranlıqda çox rahat oluram.

- Şeir dilinizdə Təbriz ləhcəsi var. Bunu məqsədlə edirsiniz?

- Mənim tərcümələrimdə də o var. Necə düşünürəmsə, elə yazıram. İstəmirəm başqa bir dili yamsılayam. Özüm özümü redaktə edə bilərəm, əslində. Tərcümə edəndə də qələbini içində olmaq istəmirəm. Təbrizdə doğulmuşam, öz doğma ləhcəmdə də yazacağam.

- Vətən və qadın sevgisi... Şeirlərinizdə bu sevgilər bir-birinə bağlıdır. Sizin üçün hansı əsl sevginin təzahürüdür?

- Hansında adam özünü vətəndaş kimi hiss edir odur. Mən qadın da bunu daha çox hiss edirəm.

- “Qaranlıq” pyesinizdə belə bir cümlə var: Işıq rolunu oynamaqdan yorulmuşam... Bu, gələcəyə ümitsizlikdi?

- Bəli, modern dünyada adamlar

çürüyür. Stress, depressiya insanları əzir. Mənə həmişə bu dünyanın gələcəyi qaranlıq qalır.

- Amma qaranlığın içində bir işıq olmaq qəhrəmanlıqdır. Və belə çıxır ki, qəhrəman olmaq istəmirsiniz...

- Qətil!

- Pessimist şeirləriniz hansı əhvalatın davamıdır?

- Bəzən həyatımdakı adamlar “yıxılır”. Keçmiş mənə incidib, ağrıdib.

- Xoşbəxtliyin küçəsindən oxucularınıza nə gətirmisiniz?

- Emona Şimit vardır, o, “Müsyö İbrahim və Quran çiçəkləri” filmində orda bir mavi küçə var. mən hamını o küçəyə aparmaq istəyirəm.

- Sənət xilas üçündür. Dünya gözəl olanda sənətə ehtiyac qalmayacaq. Sizcə, hamını o xoşbəxtlər küçəsinə aparsanız, şeirlərə ehtiyac qalmayacaq?

- Bilirik ki, o gözəlliyi görməyəcəyik. Xoşbəxtlik həmişə an məsələsidir.

- Hansı dünya şairi ilə özünüzdə daha yaxın hiss edirsiniz?

- Eliota daha yaxınam. Mövzularım, həssaslığım. Abstrakt, mücərrədlik var.

- Yaradıcı mesajınız nədi?

- Çətin bir dünyanın çətin bir gələcəyinə doğru gedirik!

- Şeir nədir sizin üçün?

- Bu, mənim taleyimdi.

Söhbətləşdi:
Rəvan Cavid